TOOLKIT | WITTE ANJER PERKJE

Ben jij veteraan of werk je als gemeenteambtenaar? Ben je actief binnen je lokale veteranencomité, of heb jij affiniteit met de erkenning en waardering van veteranen in je gemeente? Dan is het aanleggen van een **Witte Anjer Perkje** een mooi initiatief om mee aan de slag te gaan binnen je gemeente!

Het aanleggen van een Witte Anjer Perkje is geen vastomlijnd plan, wel lees je in dit stappenplan zaken waar je rekening mee kunt houden en lees je tips en *best practices* van andere gemeenten.

Achtergrond Witte Anjer

In 2005 is in Nederland de Witte Anjer geïntroduceerd als uiting van waardering voor alle Nederlandse veteranen. De Witte Anjer is bij de oudere generatie bekend omdat wijlen Prins Bernhard de gewoonte had een witte anjer te dragen. De Witte Anjer is in de Tweede Wereldoorlog op de verjaardag van Prins Bernhard daarom ook gebruikt als protestmiddel tegen de Duitse bezetting. Vandaag de dag wordt de Witte Anjer gebruikt als blijk van waardering voor de Nederlandse Veteranen. Op speciale evenementen zoals de Anjerconcerten en tijdens de Nederlandse Veteranendag worden aan de bezoekers anjers verstrekt om zo hun waardering voor Nederlandse veteranen te tonen. In 2018 werd ook voor het eerst de Witte Anjer Prijs uitgereikt. De prijs is in het leven geroepen door het Nationaal Comité Veteranendag om mensen die zich inzetten voor veteranen in het zonnetje te zetten.

Witte Anjer Perkje

In 2019 is het Nationaal Comite Veteranendag begonnen met de oproep aan Nederlandse gemeenten om hun veteranen te eren en waarderen met een speciaal Witte Anjer perkje dat bloeit in de dagen en weken voorafgaand aan de Nederlandse Veteranendag van 29 juni. Veel gemeenten gaven gehoor aan deze oproep, kijk op deze kaart voor de meest recente locaties van Witte Anjer perkjes in Nederland.

Het Witte Anjer Perkje is een perkje waar de anjer bloeit ter ere van de veteranen uit de gemeente. Het ontwerp van elk perkje is verschillend en ligt bij de gemeenten en lokale veteranenorganisaties. Het stappenplan helpt je hierin keuzes te maken.

Stappenplan

Er is geen vastomlijnd plan voor het aanleggen van een Witte Anjer Perkje. Hieronder vind je richtlijnen en tips om rekening mee te houden tijdens de voorbereiding, het ontwerp, de uitvoering en de opening.

Voorafgaand

1. Bekijk de **sessie over het Witte Anjer Perkje** tijdens de Gemeentelijke Inspiratiedag**:** Online gemeentelijke inspiratiedag - Sessie 3 - Witte Anjer perkje
2. **Zoek contact met lokale veteranen** om gezamenlijk een ontwerp te maken die voor erkenning en waardering zorgt voor veteranen, samen met veteranen of het veteranencomité kun je nadenken over het aangeven van bepaalde missies waar lokale veteranen aan hebben deelgenomen. De veteranen uit uw gemeente kunnen het beste aangeven wat zij waarderen en zo leert u ook de behoeftes van de veteranengemeenschap uit uw gemeente kennen.
3. **Kies een centrale locatie uit** en/of een locatie met een speciale betekenis voor veteranen en burgers uit uw gemeente. De locatie moet een passende en logische plek zijn.

Ontwerp en uitvoering

4. **Ontwerp:** Bespreek het ontwerp van het perkje met de veteranen vanuit de gemeente en eventueel inwoners. Afhankelijk van de locatie en bijvoorbeeld het budget kan gekozen worden voor een kleiner of groter perk.
5. **Bordjes voor in de perkjes:** plaats een bordje met uitleg bij of in het perkje. Zo maak je de erkenning en waardering voor de veteranen binnen de gemeente zichtbaar. Een standaardbord is te bestellen bij het Nederlands Veteraneninstituut, maar een eigen ontwerp is ook toegestaan. Zie afbeelding hieronder. Wilt u het standaard bordje bestellen? Stuur dan een mail naar: e.gerrese@nlveteraneninstituut.nl

6. **De witte anjer** is best een lastige plant. Om eind juni de anjer te laten bloeien doe je er goed aan om omstreeks januari te starten met de voorbereidingen;
   In samenspraak met een aantal groen-experts zetten wij een 3-tal opties op een rij:
   - **De potanjer (de Amsterdamse Vondelpark variant):** aanplant van de lager blijvende witte potanjer. Voor deze witte potanjer bestaat nogal een verschil in aanbod. Vaak vind je een nogal ielige variant. Maar er bestaat ook een variant die wat grover uitgroeit en ook qua bloem net even groter is. Hoogte blijft (weersafhankelijk) op zo'n 40- 45 cm. steken.
   - **De snijanjer, maar dan in de vorm van een witte trosanjer**: qua hoogte zal deze zeker 50 cm. halen, maar de verwachting is dat deze variant bij een warme zomer zeker nog wat meer hoogte pakt. Het is noodzakelijk deze anjer steun te geven in de vorm van mixed planting.
   - **De Leeuwarder anjer variant, is een combinatie van twee snijanjers**: de witte trosanjer (Wes Westcrystal) en de standard witte snijanjer (Wes Everest). Door deze te combineren ontstaat een veelheid aan witte

anjerbloemen die meer van onderuit de stengel al beginnen te bloeien. Je krijgt dan automatisch meer diepte in de aanplant. De hoogte zal ook hier zeker 50 cm. halen. Ook bij deze optie is het noodzakelijk om steun te geven in de vorm van mixed planting. Bij de snijanjer en de Leeuwarder anjer is ondersteuning van de planten bij opkweek en transport nodig. De omliggende planten bieden dan ondersteuning, waardoor het geheel als een kleurrijk boeket kan uitgroeien.

7. Leveranciers

- www.tuinadvies.nl is een goede leverancier voor witte anjers.
- Blooming Business in Breda is een heel prettige samenwerkingspartner gebleken. Joyce Oomen (joyce@bloomingb.nl) is zeer hulpvaardig. Zij geeft als prijsindicatie:
    - **Vondelparkoptie: de potanjer**
        - prijs bij 18 st/m² // € 17,50
        - prijs bij 15 st./m² // € 14,25
        - prijs bij 12 st/m² // € 11,50
    - **Snijanjeroptie, trosanjer** (noodzakelijk te steunen in de vorm van mixed planting)
        - prijs bij 18 st/m² – € 21,75
        - prijs bij 15 st./m² – € 18,00
        - prijs bij 12 st/m² – € 14,50
    - **Leeuwarden optie: 2 type snijanjers** in mixed planting (ter ondersteuning)
        - prijs bij 18 st/m² – € 18,95
        - prijs bij 15 st./m² – € 16,95
        - prijs bij 12 st/m² – niet mogelijk

8. De opening

Wanneer het Witte Anjer Perkje is aangelegd en in bloei staat (rond mei) is het aan te raden om een opening te organiseren. Daarmee kunt u de eigen veteranen, journalisten en inwoners van uw gemeente op de hoogte te stellen van deze nieuwe plek voor erkenning en waardering.

- Het is aan te raden een persbericht op te stellen voor uw regionale media. De ervaring leert dat de perkjes positieve media-aandacht opleveren. Als daarbij hulp nodig heeft, geeft u dit dan aan via onderstaand mailadres.
- Neem contact op met mail@veteranendag.nl als er een opening gepland staat in uw regio. Dan kunnen wij ook aandacht besteden aan de opening en voegen we het Witte Anjer Perkje toe aan het overzicht op deze kaart.

***Best practices* uit gemeenten**

Van Den Haag tot Enschede en van Heerlen tot Leeuwarden, de Witte Anjer Perkjes zijn al in veel verschillende gemeenten in Nederland te bewonderen. Kijk op **deze kaart** om te zien welke gemeenten allemaal een Witte Anjer Perkje hebben aangelegd. Hieronder delen we wat ideeën voor de verschillende ontwerpen.

Amelandsdwinger - Leeuwarden

Vondelpark - Amsterdam

Frederikskazerne - Den Haag

Gooilandplein - Hilversum

Witte Anjer Perkje ambassadeurs

Leo Reawaruw, Maja Steenwijk en Pascal van der Voort zijn dé ‘Witte Anjer Perkje’ Ambassadeurs van het Nationaal Comite Veteranendag. Zij zetten zich in, ieder op hun eigen manier, om gemeenten aan te sporen een Witte Anjer Perk aan te leggen ter ere van hun veteranen. Leo werkt in het noord-oosten van het land, Pascal in het zuiden en Maja in het westen-centraal Nederland.

Heb jij hulp nodig bij de organisatie, heb je vragen of hoor je graag *best practises*? Dan kun je contact opnemen met de Witte Anjer Perkje ambassadeurs:

- **Leo Reawaruw (Noord/Oost Nederland):** “*Ik vecht voor alle veteranen. Het eerste wat ik wil bereiken als ambassadeur is dat in Friesland, de elf steden, allemaal een Witte Anjer Perkje hebben.”* **Stuur Leo een mail.**
- **Maja Steenwijk-Groot (Midden/West Nederland):** *“Ik probeer heel Nederland aan de Witte Anjer te krijgen. Al is het soms hard werken en de “zaak” verdedigen maar het is voor een goed doel. Daarbij vind ik het geweldig fijn om mooie mensen bij elkaar te brengen. Het is erg leuk om creatief bezig te zijn en dat kan op veel manieren voor wat betreft het uitdragen van de witte anjer.”* **Stuur Maja een mail.**
- **Pascal van der Voort (Zuid- Nederland)** “*Mijn zoontje is zich nu bewust van wat de Witte Anjer inhoudt en op het moment dat hij die draagt is hij zich er bewust van wat de betekenis is, en wat je uitdraagt. Het staat eigenlijk los van wat het voor jou betekent. Een klein gebaar kan heel veel erkenning geven, vergeet dat niet.*” **Stuur Pascal een mail.**

Heb je een algemene vraag? Dan kun je ook contact opnemen met mail@veteranendag.nl.

Kijk op www.veteranendag.nl en houd de Facebook- en Instagram kanalen van Veteranendag in de gaten voor updates over nieuwe Witte Anjer Perkjes in Nederland.

Succes met de aanleg van het Witte Anjer Perkje bij jullie in de gemeente en houd ons op de hoogte!

Hartelijke groet,

Team Veteranendag
Nederlands Veteraneninstituut